

Temat: Jak rozpoznać zdania złożone współrzędnie i podrzędnie?

Omówiliśmy już zdanie pojedyncze – mam nadzieję, że umiesz rozpoznać orzeczenie i podmiot, jak również przydawkę, dopełnienie i okolicznik.

Dziś przejdziemy do zdań złożonych, czyli takich, które zawierają więcej niż jedno orzeczenie.

1. Otwórz podręcznik na s. 315 i wpisz kolorem do zeszytu obie ramki – zarówno „Przypomnienie”, jak i „Nową wiadomość”.
2. Obejrzyj film <https://www.youtube.com/watch?v=cRtAbDInMto>. W trakcie oglądania wykonaj w zeszycie z. 1 i 2/ s. 315 oraz z. 3/ s. 316. Dwa zadania są omówione i rozwiązane w filmie, więc uważnie oglądaj, a rozwiązania wpisz do zeszytu. Trzecie zadanie wykonaj samodzielnie. Narysuj wykresy zdań.
3. Przechodzimy do kolejnego zagadnienia z tego tematu.
4. Wpisz kolorem do zeszytu „Nową wiadomość” ze s. 316 oraz same przykłady zdań i wykresy z „Nowej wiadomości” ze s. 317.
5. Obejrzyj film <https://www.youtube.com/watch?v=ekVH9xOhGBU> i w trakcie oglądania wpisz do zeszytu z.6 i z.7/ s. 317.
6. Otwórz zeszyt ćwiczeń na s. 60 i wykonaj zadania 1, 2, 3/ s. 60, z. 4, 5, 6/ s. 61, z. 7/ s. 62, z. 9, 10/ s. 63.

Odpowiedzi:

z. 3/ s. 316

W niedzielę pojechałam do babci oraz przeczytałam książkę.

1

2

_____ .....

Jest słoneczny dzień, więc pojadę na plażę.

1

2

_____ .....

Kot nie mógł zejść z drzewa, dlatego przyniosłam drabinę.

1

2

_____ .....

Chciałbym pojechać nad morze albo wyjadę na biwak do lasu.

1

2

_____ .....

z.6/ s. 317

1

2

Weterynarz leczył psa, | którego potrącił samochód.

1

_____ |
jakiego?
2
_____

1

2

Pójdę do kina, | kiedy skończy się pandemia.

1

_____ |
kiedy?
2
_____

1

2

Spóźniłem się na lekcje, | ponieważ nie przyjechał autobus.

1

_____ |
dlaczego?
2
_____

Wakacje spędzę tam, | gdzie wyjedzie moja rodzina.
1

	gdzie? 2
--	-------------

z.7/ s. 317

Zabrałem parasol, | ponieważ ma dziś padać deszcz.
1

	dlaczego? 2
--	----------------

Znalazłem małego kotka i | zawiozłem go do schroniska.
1 2

.....

Kiedy przyjdzie wiosna, | zakwitną kwiaty.
1 2

	2
1	kiedy?

Przebiegłam się, | mimo że nosiłam czapkę.
1

	mimo czego? 2
--	------------------

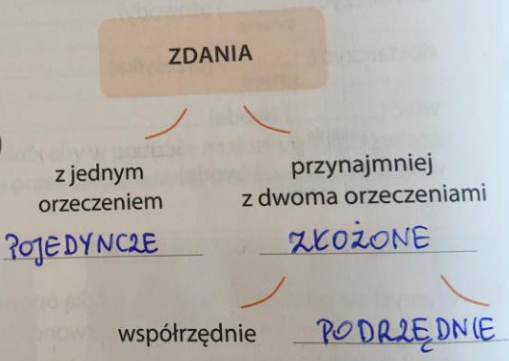
Napiję się herbaty | oraz zjem ciasto.
1 2

.....

Zdania złożone współrzędnie i podrzędnie

Moja notatka

Uzupełnij schemat.

2 Podkreśl orzeczenia w zdaniach. Następnie zakreśl pętlą te wypowiedzenia, w których występuje więcej niż jedno orzeczenie.

Domownicy | Fotografie | Zainteresowania | Archiwum ▶

Mój kot często wygrzewa się w słońcu na parapecie. Czasem śpi, a czasem pilnie obserwuje ptaki. Na parapecie kot nie tylko odpoczywa, lecz także czyści sobie futerko. Kiedy już znudzi mu się leżenie, zeskakuje na podłogę. Podchodzi do mnie i delikatnie uderza łapką. W ten sposób informuje, że chce się ze mną pobawić. Bardzo to lubie.

ZDANIA
POJEDYNCZE
- pierwsze i ostatnie
pozostałe to
ZDANIA
ZŁOZONE

3 Podkreśl orzeczenia. Ponumeruj zdania składowe w podanych wypowiedzeniach.

- Tomek uwielbia nurkować i poświęca temu zajęciu każdą wolną chwilę.
- Chcieliśmy pójść do kina, ale zabrakło biletów na wybrany przez nas film.

4 Ułóż dokończenia podanych wypowiedzeń.

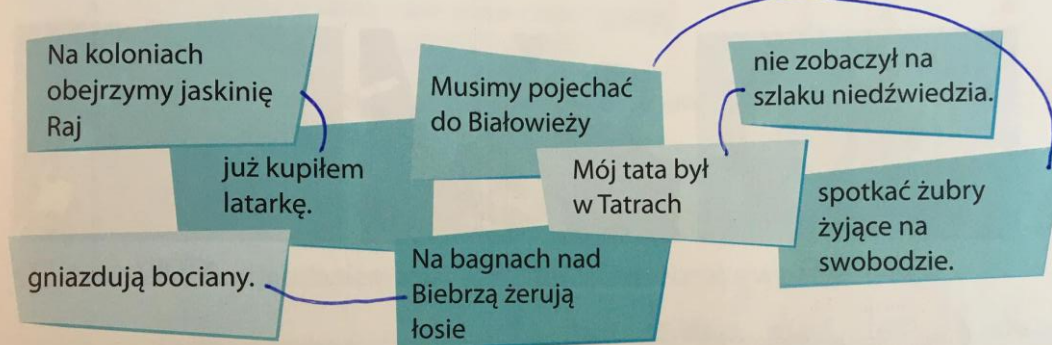
- Nie potrafiłam rozwiązać tego zadania, ale Ala mi pomogła.
- Damian przegrał zakład, więc kupił lody.
- Ania zjadła obiad i wypita kompot.

5 Dokończ zdania, tak aby powstały wypowiedzenia złożone odpowiadające na podane pytania. Zwróć uwagę na interpunkcję.

- Pójdę do sklepu zoologicznego (po co?), żeby kupić karmę dla kota.
- Pójdę do sklepu zoologicznego (którego?), który polecił mi Adam.
- Pójdę do sklepu zoologicznego (kiedy?), kiedy weźmiemy me chomika.

- 6 Połącz podane wypowiedzenia w pary, z których można utworzyć zdania złożone. Przepisz je i uzupełnij brakującymi spójnikami oraz przecinkami.

- 1) Na koloniach obejrzymy jaskinię Raj, dlatego już kupiłem latarkę. 2) Mój tata był w Tatrach, ale nie zobaczył na szlaku niedźwiedzia. 3) Na bagnach nad Biebrzą żerują łosie i gniazdują bociany. 4) Musimy pojechać do Białowieży, żeby spotkać żubry żyjące na swobodzie.

61

- 7 Przekształć podane wypowiedzenia w zdania złożone podrzędnie. Zdanie podrzędne powinno odpowiadać na pytanie w nawiasie.

- Napisałem notatkę na podstawie książki (której?) pożyczonej od kolegi.

Napisałem notatkę na podstawie książki, ¹którą ²pożyczyłem od kolegi.

- Nasz projekt o ochronie przyrody zajął pierwsze miejsce w szkole (dlaczego?) dzięki zaangażowaniu wszystkich w pracę.

Nasz projekt o ochronie przyrody ¹zajął pierwsze miejsce w szkole, ponieważ wszyscy ²zaangażowali się w pracę.

- Udekorowaliśmy naszą klasę (z jakiego powodu?) ze względu na jutrzejsze spotkanie ze znanym podróżnikiem.

Udekorowaliśmy ¹naszą klasę, gdyż jutro ²spotykamy się ze znanym podróżnikiem.

9 Wskaż zdanie, które odpowiada podanemu wykresowi.

- A. Byłem zmęczony i poszedłem spać.
- B. Zapomniałem, gdzie zostawiłem klucze.
- C. Kiedy zadzwonił telefon, było już za późno.
- D. Długo się zastanawiałam, ale niczego nie wymyśliłam.

10 Zapisz przy każdym zdaniu złożonym podrzędnie odpowiedni numer wykresu.

4 Kiedy ¹zrobiło się cieplej, ²poszedłem do parku.

1. 1
dlaczego? 2

3 Nagle zza drzew ¹wyskoczył pies, ²który bardzo głośno szczeakał.

2. 1
co? 2

1 Wszystkie ptaki ¹zerwały się z gałęzi, ²ponieważ się wystraszyły.

3. 1
który? 2

2 Pomyślałem, że właściciele psów często myślą tylko o sobie.

4. 1
kiedy? 2

1 Przecież to człowiek i jego pies powinni uszanować ciszę w parku, gdyż to oni ¹przyszli „w gości”!

11. Podpisz ilustrację zdaniem złożonym podrzędnie. Narysuj wykres.

Na tym terenie ¹żyje łoś, ²który jest pod ochroną.

1
!który?/jaki?
2